

1. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība

Anotācijas (ex-ante) nosaukums

Tiesību akta projekta "Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam" sākotnējās ietekmes (ex-ante) novērtējuma ziņojums (anotācija)

1.1. Pamatojums

Izstrādes pamatojums

Tiesību akts / Ministru Prezidenta rezolūcija

Apraksts

Saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību (turpmāk – LBFV) 18.¹ panta pirmajā daļā noteikto finanšu ministrs nodrošina, ka katru gadu tiek izstrādāts valsts budžeta likumprojekts, un iesniedz to Ministru kabinetam saskaņā ar budžeta sagatavošanas grafiku.

Likumprojekts "Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam" (turpmāk – Likumprojekts) ietver divas nodaļas: I nodaļa "Budžeta ietvars 2026., 2027. un 2028. gadam" un II nodaļa "Valsts budžets 2026. gadam".

1.2. Mērķis

Mērķa apraksts

Budžets ir līdzeklis valsts politikas realizācijai ar finansiālām metodēm. Budžeta mērķis ir noteikt un pamatot, kādi līdzekļi nepieciešami valdībai, citām valsts institūcijām un pašvaldībām to valsts pienākumu izpildei, kuru finansēšana noteikta ar likumdošanas aktiem, nodrošinot, lai tajā laikposmā, kuram šie līdzekļi paredzēti, izdevumus segtu atbilstoši ieņēmumi. Savukārt vidēja termiņa valsts budžeta plānošana ir process, kurā tiek noteikti pieejamie resursi vidējam termiņam un nodrošināta šo resursu izlietošana atbilstoši valdības noteiktajām prioritātēm.

Spēkā stāšanās termiņš

01.01.2026.

Pamatojums

Likumprojekts jāpieņem iespējami ātrāk, lai nodrošinātu ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm saimnieciskā gada pieejamā finansējuma apjomu, jo tās valsts budžeta līdzekļus var piešķirt vai saņemt tikai ar valsts budžeta likumā paredzētu aprioriāciju.

1.3. Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi

Pašreizējā situācija

Saskaņā ar LBFV 21. panta pirmajā daļā noteikto Ministru kabinetam uzdots līdz attiecīgā gada 15. oktobrim iesniegt Saeimai valsts budžeta likumprojektu (budžeta likumprojektu paketi) nākamajam saimnieciskajam gadam, priekšlikumus par grozījumiem likumos, lai tie atbilstu budžeta pieprasījumiem, un valsts budžeta likumprojekta (budžeta likumprojektu paketes) paskaidrojumus.

Likumprojekta sagatavošana tika veikta atbilstoši Ministru kabineta 2025. gada 27. marta rīkojumā Nr.179 “Par likumprojekta “Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam” sagatavošanas grafiku” (turpmāk – Budžeta grafiks) apstiprinātajam grafikam.

Ņemot vērā sarežģīto situāciju Likumprojekta sagatavošanā saistībā ar aktualizētajām vidēja termiņa makroekonomisko rādītāju, ieņēmumu un vispārējās valdības budžeta bilances prognozēm 2026.–2029. gadam, ar Ministru kabineta 2025. gada 26. jūnija rīkojumu Nr.377 “Grozījumi Ministru kabineta 2025. gada 27. marta rīkojumā Nr.179 “Par likumprojekta “Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam” sagatavošanas grafiku”” veikti grozījumi Budžeta grafikā, nosakot, ka ministrijas un citas centrālās valsts iestādes (turpmāk – ministrijas) nesniedz priekšlikumus prioritārajiem pasākumiem, savukārt neatkarīgās institūcijas tiek aicinātas nesniegt priekšlikumus prioritārajiem pasākumiem.

Vienlaikus, Ministru kabineta 2025. gada 25. jūnija sēdē, pieņemot grozījumus Budžeta grafikā (prot. Nr.25 46.§ 3. punkts), tika pieņemts zināšanai, ka paliek spēkā Ministru kabineta 2025. gada 27. marta rīkojuma Nr.179 “Par likumprojekta “Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam” sagatavošanas grafiku”” 2.4. apakšpunktā noteiktais, ka izdevumu pārskatīšanas rezultātā iegūtie līdzekļi pamatā tiek novirzīti aizsardzības izdevumu un demogrāfijas pasākumu finansēšanai.

Vienlaikus atbilstoši Ministru kabineta 2025. gada 22. septembra sēdē (prot. Nr.38 1.§), izskatot informatīvo ziņojumu “Par valsts budžeta likumprojektā iekļaujamiem prioritārajiem pasākumiem 2026., 2027. un 2028. gadam” nolemtajam, ir noteikts, ka Likumprojekts (ar paskaidrojumiem) **Ministru kabinetā** tiek izskatīts **2025. gada 14. oktobrī**, savukārt iesniegts **Saeimā** (ar paskaidrojumiem, fiskālo risku deklarāciju, Fiskālās disciplīnas padomes fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojumu, pavadošajiem likumprojektiem (budžeta likumprojektu paketi), Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības vienošanās un domstarpību protokolu) **2025. gada 15. oktobrī**.

Atbilstoši LBFV regulējumam, lai efektīvāk un ekonomiskāk īstenotu valsts politiku, kā arī regulāri optimizētu budžeta izdevumus un izvērtētu to atbilstību attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm un mērķiem, Ministru kabinets nodrošina pastāvīgu un sistemātisku valsts budžeta izdevumu pārskatīšanu. Tādējādi

Ministru kabinets pieņem lēmumu par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas tvērumu vienlaikus ar budžeta sagatavošanas grafika apstiprināšanu. Savukārt finanšu ministrs budžeta sagatavošanas grafikā noteiktajā termiņā iesniedz Ministru kabinetam valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas rezultātus un priekšlikumus par šo rezultātu izmantošanu valsts budžeta likumprojekta izstrādes procesā.

Budžeta grafikā tika apstiprināts izdevumu pārskatīšanas tvērums, izstrādājot Likumprojektu. Izdevumu pārskatīšanas procesā tika iesaistītas visas ministrijas, Valsts kanceleja, Latvijas Banka un Valsts kontrole, kā arī sociālie un sadarbības partneri Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK), Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (LTRK), Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) un Latvijas Pašvaldību savienība (LPS). Izdevumu pārskatīšanas rezultāti tika apkopoti informatīvajā ziņojumā “Par valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta bāzi un izdevumu pārskatīšanas rezultātiem 2026., 2027., 2028. un 2029. gadam”, kas tika skatīts Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta sēdē (prot. Nr.33 53.§).

Lai nodrošinātu Likumprojekta sagatavošanu:

1. Ministru kabineta 2025. gada 15. aprīļa sēdē tika izskatīts informatīvais ziņojums “Latvijas Fiskāli strukturālā plāna 2025.-2028. gadam 2025. gada Progresā ziņojums” (prot. Nr.15 36.§);
2. Ministru kabineta 2025. gada 13. maija sēdē tika izskatīts informatīvais ziņojums “Plāns efektīvai aizsardzības un drošības finansējuma palielināšanai” (prot. Nr.19 50.§);
3. Ministru kabineta 2025. gada 19. augusta sēdē tika izskatīts informatīvais ziņojums:
 - “Par makroekonomisko rādītāju, ieņēmumu un vispārējās valdības budžeta bilances prognozēm 2026., 2027., 2028. un 2029. gadā” (prot. Nr.32 48.§);
 - “Fiskālo risku deklarācija” (prot. Nr.32 49.§);
 - “Par neatkarīgo institūciju prioritārajiem pasākumiem 2026., 2027., 2028. un 2029. gadam” (prot. Nr.32 50.§);
4. Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta sēdē tika izskatīts informatīvais ziņojums “Par valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta bāzi un izdevumu pārskatīšanas rezultātiem 2026., 2027., 2028. un 2029. gadam” (prot. Nr.33 53.§);
5. Ministru kabineta 2025. gada 22. septembra sēdē tika izskatīts informatīvais ziņojums “Par valsts budžeta likumprojektā iekļaujamiem prioritārajiem pasākumiem 2026., 2027. un 2028. gadam” (prot. Nr.38 1.§).

Apstiprināšanai Ministru kabineta 2025. gada 14. oktobra sēdē tiek virzīts arī Eiropas Savienības (turpmāk – ES) ikgadēja ekonomikas politikas koordinēšanas cikla jeb “Eiropas semestra” ietvaros sagatavotais Latvijas Vispārējās valdības budžeta plāna projekts 2026. gadam.

2024. gadā 30. aprīlī stājās spēkā ES ekonomikas pārvaldības ietvara reformas pakotne (jaunie ES fiskālie noteikumi) [Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr.1466/97, pieejama: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=OJ:L_202401263; Padomes Regula (ES) 2024/1264 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Regulu (EK) Nr.1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu, pieejama: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=OJ:L_202401264; Padomes Direktīva (ES) 2024/1265 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām; pieejama: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401265&qid=1727436207155]. Atbilstoši šim regulējumam Latvija 2024. gada rudenī izstrādāja un ES Padome 2025. gada 21. janvārī apstiprināja pirmo Latvijas Fiskāli strukturālo plānu 2025.–2028. gadam [ES Padomes ieteikums ar ko apstiprina Latvijas vidējā termiņa FSP pieejams: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202500652], kurā noteikta saistoša **neto nacionāli finansēto primāro izdevumu pieauguma trajektorija** (fiskālā trajektorija). Fiskālā trajektorija ir noteikts pieļaujamais valsts finansēto neto primāro izdevumu [izdevumi, no kuriem izslēgtas vairākas pozīcijas – procentu izdevumi, diskrecionārie ieņēmumi pasākumi (valdības apstiprinātās izmaiņas nodokļos, nenodokļos, maksas pakalpojumos un citos pašu ieņēmumos), izdevumi par ES fondu programmām un valsts līdzfinansējums ES fondu programmām, kā arī bezdarbnieku pabalstu izdevumu cikliskie elementi] pieauguma līmenis, kas noteikts tādā veidā, lai gan Fiskāli strukturālā plāna darbības laikā, gan 10 gadus pēc tā, prognozētais vispārējās valdības budžeta deficīts un parāds nepārsniedz 3% un 60% no iekšzemes kopprodukta (turpmāk – IKP) attiecīgi.

2025. gadā, ņemot vērā ģeopolitiskās situācijas attīstību, Eiropas Komisija (turpmāk – EK) aicināja ES dalībvalstis izmantot jaunā ES ekonomikas pārvaldības ietvara piedāvātās elastības iespējas un aktivizēt **valsts izņēmuma klauzulu**, lai maksimāli atvieglotu pāreju uz pastāvīgi augstāku aizsardzības izdevumu līmeni. 2025. gada jūlijā Eiropas Padome iedarbināja valsts izņēmuma klauzulu 15 dalībvalstīm, t.sk. Latvijai [Brussels, 4.6.2025 COM(2025) 610 final, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10474-2025-INIT/lv/pdf>], tā ļauj novirzīties no Eiropas Padomes apstiprinātā izdevumu pieauguma laika perioda no 2025. līdz 2028. gadam attiecībā uz aizsardzības izdevumu pieaugumu, pieļaujot

atkāpi arī piegādēm, kas tiks nodrošinātas pēc 2028. gada, tomēr nepārsniedzot kopējo valsts izņēmuma klauzulas apjomu.

Pamatojoties uz Eiropas Padomes 2025. gada 8. jūlija rekomendāciju, ar ko Latvijai ļauj novirzīties no neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kurus noteikusi Padome saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263 (Valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšana), aktivizēta Fiskālās disciplīnas likuma (turpmāk – FDL) 12. pantā paredzētā atkāpe no bilances nosacījuma un tā tiks izmantota atbilstoši minētās Padomes rekomendācijas nosacījumiem [Ministru kabineta 2025. gada 19. augusta sēdē izskatīts informatīvais ziņojums “Par makroekonomisko rādītāju, ieņēmumu un vispārējās valdības budžeta bilances prognozēm 2026., 2027., 2028. un 2029. gadā” (prot. Nr. 32 48.§ 5. punkts) pieejams:

https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/1b22acf1-7d8a-413f-95b0-5e23c60029bc].

Budžeta plāns tiks iesniegts EK, kas izvērtēs iesniegto dokumentu un sniegs savu novērtējumu par atbilstību ES tiesību normām fiskālās disciplīnas jomā, t.sk. EK pārbaudīs fiskālo rādītāju (deficīta, parāda, izdevumu pieauguma) atbilstību Fiskāli strukturālā plāna ierobežojumiem, ņemot vērā iedarbināto valsts izņēmumam klauzulu. Eiropas Komisijas novērtējums nacionāliem parlamentiem jāņem vērā, pieņemot valsts budžeta likumu galīgajā lasījumā.

Problēmas un risinājumi

Problēmas apraksts

-

Risinājuma apraksts

Izstrādājot Likumprojekta I nodaļu “Budžeta ietvars 2026., 2027. un 2028. gadam”, tajā ir iekļauti dati un informācija atbilstoši FDL 5. panta trešajai un ceturtajai daļai, kā arī LBFV 18.¹ panta noteiktai informācijai. FDL normas tiek piemērotas, ievērojot likumprojektā “Grozījumi Fiskālās disciplīnas likumā” (25-TA-2059), kas tiek virzīti budžetu pavadošo likumprojektu, paredzētās izmaiņas.

Ņemot vērā ES fiskālo noteikumu piemērošanas atjaunošanu, pasākumu, kas saskaņā ar Fiskālās politikas stratēģiju [apstiprināts Ministru kabineta 2022. gada 12. aprīļa sēdē, prot. Nr.20, 45.§] tiek uzskatīti par vienreizējiem, finansēšana jāveic fiskālās disciplīnas noteikumu ietvaros. Jāatzīmē, gan likumā “Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam”, gan Likumprojektā **nav paredzēti jauni** (papildus jau apstiprinātajiem – likuma “Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam” un “Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam” 5. panta ietvaros) **izdevumu pasākumi, kas atzīstami par vienreizējiem**.

Attiecīgi Likumprojektā nosakāmais vienreizējo pasākumu tvērums I nodaļas “Budžeta ietvars 2026., 2027. un 2028. gadam” 6. pantā tiek sašaurināts līdz tādiem

pasākumiem, kas attiecināmi uz jau apstiprinātajiem un vairāku gadu garumā realizējamajiem investīciju projektiem, kā arī tiek saglabāts noteikums, ka valsts aizsardzības bāzes izdevumu pieaugums pret iepriekšējo gadu tiek izslēgts no vispārējās valdības budžeta strukturālās bilances mērķa rādītāja atbilstoši amortizācijas mehānismam.

Sakarā ar nepieciešamību finansēt vienreizējos pasākumus, kas atrunāti 6. pantā, Likumprojekta I nodaļas “Budžeta ietvars 2026., 2027. un 2028. gadam” 11. pantā ir atrunāts kā tiek precizēti ietvara maksimāli pieļaujamie valsts budžeta izdevumi 2026., 2027. un 2028. gadam un 12. pantā tiek noteikts to apjoms 2026. – 2028. gadam.

Līdzīgi iepriekšējiem vidēja termiņa budžeta ietvara likumiem, arī Likumprojekta I nodaļā “Budžeta ietvars 2026., 2027. un 2028. gadam” ir ietverti papildu panti, kas nav paredzēti FDL vai LBFV, bet fiksē būtiskus fiskālus lēmumus vidējam termiņam:

- pants, kas nosaka ikgadējo pašvaldību kopējo aizņēmumu pieļaujamo palielinājumu vidējā termiņā, par prioritāti nosakot aizņēmumus ES un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu īstenošanai, Eiropas Atveseļošanas fonda finansēto projektu īstenošanai un emisijas kvotu izsoļu ieņēmumu instrumentu līdzfinansēto projektu īstenošanai; nosacījumus aizņēmumu palielinājumam Rīgas valstspilsētas pašvaldības stratēģiskas nozīmes projekta “Vanšu tilta pārbūve” īstenošanai, kā arī nosacījumus Rīgas valstspilsētas pašvaldības tiesību emitēt obligācijas 2026. un 2027. gadā realizēšanai;
- pants, kurā tiek noteikts, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu sadalījums starp valsts budžetu un pašvaldību budžetiem 2026. gadam, 2027. gadam un 2028. gadam ir šāds: pašvaldību budžetiem – 78 procentu apmērā un valsts budžetam – 22 procentu apmērā;
- pants, kas nosaka pienākumu pašvaldības domei gadskārtējā pašvaldības budžetā paredzēt noteiktā apmērā finansējumu līdzdalības budžetam;
- pants, kurā tiek paredzēts, ka vispārējās valdības sektorā iekļautās valsts kapitālsabiedrības negatīvā ietekme uz vispārējās valdības budžeta bilanci 2027. un 2028. gadā drīkst pārsniegt 5 000 000 *euro* tikai tad, ja ir saņemta Ministru kabineta piekrišana;
- pants, kas nosaka, ka vispārējās valdības sektorā iekļautās pašvaldību kapitālsabiedrības negatīvā ietekme uz vispārējās valdības budžeta bilanci 2027. un 2028. gadā drīkst pārsniegt 5 000 000 *euro* tad, ja ir saņemta Ministru kabineta piekrišana, ja vien attiecīgā pašvaldība nenodrošina, ka tās un visu tās institūciju, kas

iekļautas vispārējās valdības sektorā, kopējā ietekme uz vispārējās valdības budžeta bilanci tiek prognozēta neitrāla vai pozitīva;

- pants, kas nosaka, ka informācija par vispārējās valdības sektorā iekļauto kapitālsabiedrību faktisko un prognozēto ietekmi uz vispārējās valdības izdevumiem, ieņēmumiem, budžeta bilanci un parādu ir publiski pieejama;

- pants, kas nosaka minimālo prognozējamo peļņas daļu, kas izmaksājama dividendēs, un dividendēs izmaksājamo peļņas daļu valsts kapitālsabiedrībām, publiski privātajām kapitālsabiedrībām un publiskas personas kontrolētām kapitālsabiedrībām, kurās valsts ir dalībnieks (akcionārs), paredzot iespēju dividendes iemaksāt divos vienlīdzīgos maksājumos, pirmo maksājumu iemaksājot vienotajā nodokļu kontā 10 darbdienu laikā pēc attiecīgā lēmuma pieņemšanas, un otru līdz attiecīgā gada 30. novembrim, ja kapitālsabiedrības dibināšanas līgumā vai statūtos nav noteikts cits dividenžu izmaksu termiņš, kā arī nosacījumus gadījumiem, kad Ministru kabinets var pieņemt lēmumu par atšķirīgu dividendēs izmaksājamo peļņas daļu;

- pants, kas nosaka valsts pamatbudžeta ieņēmumos ieskaitāmo dividenžu maksājumu akciju sabiedrībai “Latvenergo”, uzņēmumu ienākuma nodokli aprēķinot un nomaksājot uzņēmumu ienākuma nodokli regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

- pants, kas nosaka valsts pamatbudžeta ieņēmumos ieskaitāmo dividenžu maksājumu akciju sabiedrībai “Latvijas valsts meži, uzņēmumu ienākuma nodokli aprēķinot un nomaksājot uzņēmumu ienākuma nodokli regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā”;

- pants, kas nosaka valsts pamatbudžeta ieņēmumos ieskaitāmo dividenžu maksājumu akciju sabiedrībai “Augstsprieguma tīkls”, uzņēmumu ienākuma nodokli aprēķinot un nomaksājot uzņēmumu ienākuma nodokli regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

- pants, kas nosaka valsts pamatbudžeta ieņēmumos ieskaitāmo dividenžu maksājumu akciju sabiedrībai “Latvijas Loto”, uzņēmumu ienākuma nodokli aprēķinot un nomaksājot uzņēmumu ienākuma nodokli regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

- pants, kas nosaka valsts pamatbudžeta ieņēmumos ieskaitāmo dividenžu maksājumu daļu akciju sabiedrībai “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”, uzņēmumu ienākuma nodokli aprēķinot un nomaksājot uzņēmumu ienākuma nodokli regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

- pants, kas paredz tiesības vispārējās valdības sektorā iekļautajām kapitālsabiedrībām neveikt maksājumus par valsts kapitāla izmantošanu, ar nosacījumu, ka dividendēs izmaksājamā peļņas daļa tiek novirzīta šo kapitālsabiedrību iepriekš uzņemto finanšu saistību segšanai (finansēšanas darījums), jo minētie maksājumi netiek uzskaitīti kā vispārējās valdības budžeta ieņēmumi un sedzot uzņemtās saistības tiktu uzlabots kapitālsabiedrību saimnieciskās darbības rezultāts;

- pants, kas nosaka, ka VAS "Latvijas gaisa satiksme" neveic dividenžu maksājumu no peļņas par 2025., 2026. un 2027. pārskata gadu, lai nodrošinātu atbilstību starptautiskajiem un ES tiesību aktiem.

VAS "Latvijas gaisa satiksme" kā aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējam ir jānodrošina atbilstība gan ES tiesību aktiem, gan jāizvairās no riska, kas varētu apdraudēt VAS "Latvijas gaisa satiksme" sniegto pakalpojumu nepārtrauktības nodrošināšanu, līdz ar to Likumprojektā ir paredzētas atšķirīgas prasības attiecībā uz peļņas sadali;

- pants, kas nosaka ka 2028. gada izdevumi budžeta apakšprogrammā 41.01.00 "Iemaksas Eiropas Savienības budžetā" ir plānojami apjomā, kas neietver potenciālo izdevumu palielinājumu, kas saistīts ar ES daudzgadu budžeta 2028. – 2034. gadam pieņemšanu.

Likumprojektā ir iekļauts pants, kas nosaka, ka Valsts ieņēmumu dienests uzsāk datu uzkrāšanu par fiziskās personas – darbinieka darba vietu. Minēto datu iesniegšanu Valsts ieņēmumu dienestam nodrošinās darba devējs, iekļaujot papildu informāciju paziņojumā par fiziskajai personai izmaksātajām summām. Minētais regulējums paredzēts, lai nodrošinātu iespēju, ka vidējā termiņā iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi tiek ieskaitīti tās pašvaldības budžetā, kuras administratīvajā teritorijā iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja deklarētā dzīvesvieta bija taksācijas gada sākumā, un tās pašvaldības budžetā, kuras administratīvajā teritorijā atrodas fiziskās personas – darbinieka darba vieta.

Likumprojektā ir iekļauts pants, lai sekmētu ilgtspējīgu valsts ekonomisko izaugsmi. Panta mērķis ir, ierobežoto publisko resursu situācijā, nodrošināt nozares ministriju aktīvāku iesaisti investīciju plānošanā un īstenošanā, izmantojot publiskās un privātās partnerības (turpmāk – PPP) instrumentu. Pants nosaka, ka, sākot ar 2026. gada 1. janvāri, nozaru ministrijām, sagatavojot un īstenojot ilgtermiņa ieguldījumu projektus, jāveicina privāto un starptautisko investīciju piesaiste, īpašu uzmanību pievēršot PPP formām.

Ar šo regulējumu tiek stiprināta nozares ministriju atbildība par valsts ekonomiskās izaugsmes sekmēšanu, nodrošinot, ka publiskie ieguldījumi tiek papildināti ar privātajām investīcijām, vienlaikus ievērojot FDL, Likumprojektā un valsts parāda vadībā noteiktos nosacījumus.

PPP projektu īstenošanai būtiska loma ir tieši prioritārās nozarēs, kurām ir nozīme valsts konkurētspējas un drošības stiprināšanā. PPP projektu mehānisms ne tikai nodrošina papildu finansējuma iespējas un ekonomiskās aktivitātes stimulus, bet arī veicina mērķtiecīgu resursu izmantošanu. Savukārt, attīstīta infrastruktūra rada priekšnosacījumus ekonomikas ilgtspējīgai izaugsmei.

PPP instrumenta izmantošana ļauj publiskajam sektoram izmantot privātā sektora resursu un šo zināšanu izmantošana var samazināt izmaksas un nodrošināt efektīvāku projektu īstenošanu. Privāto partneru interese ir projektu realizācijā nodrošināt jaunākās tehnoloģijas un inovatīvus risinājumus, kas var veicināt kopējo nozares standartu attīstību ilgtermiņā. PPP instrumenta pareiza ieviešana samazina risku par projekta realizācijas kavējumiem un izmaksu pārsniegšanu, nodrošinot paredzamas budžeta izmaksas. Attiecībā uz infrastruktūras objektiem, PPP līgumos tiek ietverts aktīvu uzturēšanas pienākums, nodrošinot kvalitatīvu būvniecību un ilgtermiņa ekspluatāciju, balstoties uz “maksājums par rezultātu” principu.

PPP ļauj sabalansēt risku starp publisko un privāto sektoru, nododot tos privātajam partnerim, kurš spēj tos efektīvāk pārvaldīt. PPP projektu realizēšana ļauj piesaistīt ievērojamus privātos finanšu līdzekļus, īpaši situācijās, kad valsts budžets ir ierobežots, samazinot fiskālo slogu.

Panta ieviešana praksē nosaka nozares ministriju pienākumu, plānojot un īstenojot attīstības projektus, aktīvi izvērtēt un izmantot publiskās un privātās partnerības iespējas kā investīciju piesaistes instrumentu. Tādējādi tiek paplašinātas valsts investīciju iespējas, veicināta privātā kapitāla iesaiste un mazināts tiešais fiskālais slogs uz valsts budžetu.

Lai novērtētu pašvaldības spēju savlaicīgi norēķināties par aizņēmumu saistībām, vienlaicīgi neradot fiskālās ilgtspējas riskus, Likumprojekta 38. panta ceturtajā daļā noteikti pašvaldības finanšu kapacitātes un ilgtspējas kritēriji jaunu aizņēmumu un galvojumu saistību izvērtēšanai:

1) pašvaldības saistību (aizņēmumu, galvojumu un citu ilgtermiņa saistību) apmērs kādā no saistību izpildes gadiem pārsniedz 15 procentus no 2026. gada plānotajiem pamatbudžeta ieņēmumiem bez valsts budžeta transfertiem noteikta mērķa finansēšanai, tajā skaitā bez valsts budžeta transfertiem ES un citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētiem projektiem noteiktu mērķu (izdevumu) finansēšanai, un iemaksām pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā;

2) pašvaldības bilances ilgtermiņa saistību apmērs pārsniedz 30 procentus no kopējās bilances summas un likviditātes koeficients (neieskaitot krājumus) ir zemāks par 0,8;

3) pašvaldībai ir neatmaksāts budžeta un finanšu vadības aizņēmums uzturēšanas izdevumu un kavēto maksājumu segšanai.

Pašvaldību bilances ilgtermiņa saistību apmēra procents ir pašvaldības gada bilances ilgtermiņa saistības neieskaitot ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumus un saņemtos avansa maksājumus pret pašvaldības kopējo bilanci. Pašvaldības likviditātes koeficients ir gada bilances apgrozāmie līdzekļi neieskaitot krājumus pret pašvaldības bilances īstermiņa saistībām. Katras pašvaldības minēto rādītāju aprēķinam tiek izmatoti Valsts kasē iesniegtie pašvaldību 2024. gada pārskata dati, par kuriem ir sniegts neatkarīga zvērināta revidenta atzinums. Pēc pašvaldību 2025. gada pārskata iesniegšanas Valsts kasē, aprēķini tiks aktualizēti, izmantojot jau 2025. gada pārskata datus.

Pašvaldības, kurām izpildās vismaz viens no Likumprojekta 38. panta ceturtajā daļā minētajiem trīs kritērijiem, jaunus aizņēmumus vai galvojums var saņemt ES fondu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu īstenošanai, Eiropas Atveseļošanas fonda finansēto projektu īstenošanai un emisijas kvotu izsoļu ieņēmumu instrumentu līdzfinansēto projektu īstenošanai.

Ministru kabinets 2025. gada 26. augusta sēdē (prot. Nr.33, 53.§) (turpmāk - Protokols Nr.33, 53.§) izskatīja un atbalstīja informatīvo ziņojumu "Par valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta bāzi un izdevumu pārskatīšanas rezultātiem 2026., 2027., 2028. un 2029. gadam", 25-TA-2002.

Atbilstoši Protokola Nr.33, 53.§, 29.punktam, VAS "Valsts nekustamie īpašumi" no 2026. gada 1. janvāra jānodrošina rīcību ar valstij piekritīgo nekustamo īpašumu, kustamo mantu, bezķermeniskām lietām un rīcību ar konfiscēto mantu, kura tiek realizēta, pamatojoties uz ES dalībvalsts vai ārvalsts kompetentās iestādes pieprasījuma pamata, tai skaitā valstij piekritīgās kustamās mantas uzskaiti, glabāšanu, iznīcināšanu, nodošanu bez maksas, realizēšanu, izņemot finanšu līdzekļus un finanšu instrumentus, kā arī Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra noteikumu Nr.901 "Noteikumi par kompetentajām institūcijām un rīcību ar valstij piekritīgo mantu" 5.3. sadaļas 35.1. – 35.3. apakšpunktā minēto mantu [<https://tapportals.mk.gov.lv/meetings/protocols/fba1296e-4d5c-45f5-8edf-f843782a48fe>]. Savukārt Valsts ieņēmumu dienests turpinās īstenot tai normatīvos aktos noteikto rīcību ar valstij piekritīgajiem finanšu līdzekļiem un finanšu instrumentiem, kā arī iznīcināmo valstij piekritīgo kustamo mantu līdz turpmākam lēmumam [Saskaņā ar minētā Protokola Nr.33, 53.§ 30.punktu Finanšu ministrijai (VAS "Valsts nekustamie īpašumi" un Valsts ieņēmumu dienestam) sadarbībā ar institūcijām, kuras nodrošina rīcību ar valstij piekritīgo mantu, un citām kompetentām institūcijām uzdots līdz 2026. gada 1. jūlijam izvērtēt normatīvā regulējuma pilnveidošanu rīcībai ar valstij piekritīgajiem finanšu līdzekļiem, finanšu instrumentiem un Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra noteikumu Nr.901 "Noteikumi par kompetentajām institūcijām un rīcību ar valstij piekritīgo mantu" 5.3. sadaļas 35.1.–35.3. apakšpunktā minēto iznīcināmo valstij piekritīgo mantu, sagatavot un finanšu ministram noteiktā kārtībā iesniegt izskatīšanai Ministru

kabinetā informatīvo ziņojumu par kompetentās iestādes noteikšanu rīcībai ar minēto valstij piekritīgo mantu, lai nodrošinātu, ka valstij piekritīgās mantas procesa pārņemšana no Valsts ieņēmumu dienesta pilnā apjomā tiktu īstenota ar 2027. gada 1. janvāri].

Lai nodrošinātu, ka VAS “Valsts nekustamie īpašumi” un Valsts ieņēmumu dienests no 2026. gada 1. janvāra varētu nodrošināt rīcību ar valstij piekritīgo mantu atbilstoši Protokola Nr.33, 53.§ 29. punktā noteiktajai kompetencei un apjomam, tiek virzīti grozījumi vairākos citos normatīvajos aktos, kas nosaka rīcību ar valstij piekritīgo mantu, precizējot institūcijas, kuras nodrošina rīcību ar valstij piekritīgi mantu un to kompetences sadalījumu, tostarp tiek virzīti grozījumi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā (25-TA-2187) ar mērķi precizēt minētajā likumā noteiktās kompetentās institūcijas, kuras nodrošina rīcību ar valstij piekritīgo mantu, lai Ministru kabineta deleģējums būtu attiecināms arī uz valsts kapitālsabiedrībām, līdztekus citām kompetentajām institūcijām, nodrošināt rīcību ar valstij piekritīgo mantu.

Vienlaikus paredzēts virzīt grozījumus Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra noteikumos Nr.901 "Noteikumi par kompetentajām institūcijām un rīcību ar valstij piekritīgo mantu", lai precīzi nodefinētu valstij piekritīgās mantas veidus, ar ko no 2026. gada 1. janvāra rīkosies VAS “Valsts nekustamie īpašumi” un, lai precizētu VAS “Valsts nekustamie īpašumi” un Valsts ieņēmumu dienesta kompetences sadalījumu.

Ievērojot minēto, Likumprojektā iekļauts pants, kas nosaka, ka lai nodrošinātu, ka no 2026. gada 1. janvāra VAS "Valsts nekustamie īpašumi" nodrošina rīcību ar valstij piekritīgo nekustamo īpašumu, kustamo mantu, bezķermeniskām lietām un rīcību ar konfiscēto mantu, kura tiek realizēta, pamatojoties uz ES dalībvalsts vai ārvalsts kompetentās iestādes pieprasījuma pamata, tai skaitā valstij piekritīgās kustamās mantas uzskaiti, glabāšanu, iznīcināšanu, nodošanu bez maksas, realizēšanu, izņemot finanšu līdzekļus un finanšu instrumentus, kā arī Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra noteikumu Nr.901 "Noteikumi par kompetentajām institūcijām un rīcību ar valstij piekritīgo mantu" 5.3. sadaļas 35.1. – 35.3. apakšpunktā minēto mantu, noteikt, ka līdz attiecīgu grozījumu veikšanai Notariāta likuma 306. panta sestajā un septītajā daļā:

1) zvērināts notārs pēc akta par mantojuma lietas izbeigšanu taisīšanas notariālo aktu grāmatas izrakstu nosūta kompetentajai institūcijai, kura nodrošina rīcību ar valstij piekritīgo mantu, ja notariālajā aktā par mantojuma lietas izbeigšanu nav norādītas kreditoru pretenzijas;

2) zvērināts notārs notariālo aktu grāmatas izrakstu zvērinātam tiesu izpildītājam vai kompetentajai institūcijai, kura nodrošina rīcību ar valstij piekritīgo mantu, nenosūta, ja nav zināms mantojamās mantas sastāvs. Ja zvērināts notārs pēc mantojuma lietas izbeigšanas saņem ziņas par mantojamās mantas sastāvu, viņš taisa grozījumus notariālajā aktā par mantojuma lietas izbeigšanu un rīkojas atbilstoši

Notariāta likuma 306.panta ceturtajā, piektajā daļā noteiktajam un šā panta 1. punktā noteiktajam.

Likumprojektā iekļauti jauni panti, kas nav paredzēti spēkā esošajā valsts budžeta likumā, kas paredz finanšu ministram:

- tiesības palielināt noteikto apropriāciju budžeta resora “74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” programmā 24.00.00 “Valsts aizsardzības un drošības fonds” resursiem no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem un izdevumiem, kā arī uzņemties ilgtermiņa saistības, palielināt noteikto maksimālo valsts parādu 2026. gada beigās un paplašināt valdības rīcības pieļaujamās robežas valdības saistību izpildei, pasākumiem, kas atbilst valsts izņēmuma klauzulas nosacījumiem, ja ir pieņemts attiecīgs Ministru kabineta lēmums un Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu darba dienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas dienas ir to izskatījusi un nav iebildusi pret apropriācijas palielinājumu;

- tiesības palielināt apropriāciju Kultūras ministrijai resursiem no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem un izdevumiem valsts garantētas apdrošināšanas zaudējumu atlīdzības segšanai, ja ir pieņemts attiecīgs Ministru kabineta lēmums un Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu darba dienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas dienas ir to izskatījusi un nav iebildusi pret apropriācijas palielinājumu, sakarā ar valsts garantētas apdrošināšanas ieviešanu. Likumprojekts nosaka arī maksimāli pieļaujamo valsts garantētas apdrošināšanas apmēru akreditēto valsts muzeju starptautisku izstāžu rīkošanai.

Ņemot vērā ģeopolitiskās situācijas attīstību un nepieciešamību palielināt aizsardzības spējas, t.sk. veicinot Latvijas aizsardzības industrijas attīstību, Likumprojektā iekļauts pants, kas paredz finanšu ministram tiesības palielināt noteikto maksimālo valsts parādu 2026. gada beigās, lai sniegtu valsts aizdevumus vai veiktu ieguldījumus aizsardzības industrijas attīstībai, ja tas nerada negatīvu ietekmi uz vispārējās valdības budžeta bilanci, ir pieņemts attiecīgs Ministru kabineta un Saeimas lēmums.

Likumprojektā ir iekļauts pants, kas paredz finanšu ministram tiesības Latvijas Republikas vārdā parakstīt galvojumu līgumus ar ES institūcijām par atbalstu Ukrainai, izsniegt attiecīgos galvojumus un palielināt uz valsts budžetu attiecināmo valsts vārdā sniegto galvojumu parāda saistību apmēru, ievērojot pantā noteiktos nosacījumus par attiecīgu lēmumu pieņemšanu Ministru kabinetā un Saeimā.

Lai nodrošinātu valsts budžeta prioritātes “Drošība” izdevumus, kā arī vērtējot atlīdzības izdevumu pieauguma tempu publiskajā un privātajā sektorā, t.sk. arī attiecībā uz valsts un pašvaldību institūcijām, ir nepieciešama izdevumu konsolidācija, kas cita starpā ietver atlīdzības elementu apmēru pārskatīšanu. Ņemot vērā minēto, kā arī Ministru kabineta 2025. gada 26. augustā pieņemto lēmumu, ka tiek iesaldēts algu pieaugums Saeimas ieceltām un vēlētām amatpersonām, nosakot, ka bāzes alga 2026. gadam tiek saglabāta 2025. gada apmērā (prot. Nr.33 53.§ 11. punkts), Valsts kanceleja ir sniegusi priekšlikumus Likumprojektā noteikt, ka 2026. gadā amatpersonām (darbiniekiem) mēnešalgu, piemērojot attiecīgu koeficientu, nosaka, ņemot vērā Valsts kancelejas publicētās bāzes mēnešalgas 2025. gadam šādā apmērā: bāzes mēnešalga – 1 237,06 *euro*, finanšu un apdrošināšanas jomas bāzes mēnešalga – 2 378,59 *euro*, elektronisko sakaru un enerģētikas nozares bāzes mēnešalga – 1 781,27 *euro*, ostas valdes priekšsēdētāja bāzes mēnešalga – 1 273,38 *euro*. Tādējādi mēnešalgas skalas apmērs tiek saglabāts 2025. gada līmenī.

Caurskatot šobrīd spēkā esošos un iestādēs izmantojamos atlīdzības elementus (balstoties uz 2024. gada valsts pārvaldes iestāžu sniegtajiem datiem Atlīdzības uzskaites sistēmā) tiek ierobežoti vairāki papildu motivējošie atlīdzības elementi, t.sk. netiek piemērota prēmija par ikgadējo darbības un tās rezultātu novērtējumu par 2026. gadu. Minētā atlīdzības elementa piemērošanai līdz šim iestādēm bija dota rīcības brīvība vienlaikus Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums noteica maksimālos apmērus.

Vērtējot dažādo atlīdzības elementu izmantošanas apmēra izmaiņas ilgākā laika periodā, balstoties uz iestāžu sniegtajiem datiem, secināms, ka nozīmīgs finansējuma apmērs tiek novirzīts samaksai par virsstundu darbu, kas ņemot vērā valsts un pašvaldību institūciju sniegto pakalpojumu klāstu un skaitu, tostarp, ka lielāko daļu pakalpojumu nav jānodrošina 24/7, turpmāk būtu samazināms. Līdz ar to tiek paredzēts, ka primāri virsstundu darbu kompensēs, piešķirot apmaksātu atpūtas laiku atbilstoši nostrādāto virsstundu skaitam, un tikai tad ja tas nav iespējams, varēs piešķirt piemaksu par virsstundu darbu 75% apmērā no amatpersonai (darbiniekam) noteiktās stundas algas likmes. Vienlaikus, lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem dienestos ar nepārtrauktu darba gaitu (piemēram, Valsts policijā, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā, Ieslodzījuma vietu pārvaldē u.tml.), kuros, tostarp ir grūtības piesaistīt atbilstošas kvalifikācijas darba spēku, tiek noteikts, ka arī turpmāk varēs piešķirt piemaksu 100% apmērā. Vienlaikus norādāms, ka arī šīm amatpersonām atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam varēs kompensēt virsstundu darbu, piešķirot apmaksātu atpūtas laiku atbilstoši nostrādāto virsstundu skaitam. Tādējādi 100% virsstundu apmaksa tikai tām amatpersonām (darbiniekiem), kuras amata (darba, dienesta) pienākumu izpilde ir saistīta ar nepieciešamību nodrošināt nepārtrauktu

darba gaitu, ņemot vērā ģeopolitiskos apstākļus un kopējo iedzīvotāju novecošanos, sekmēs nepārtrauktu pakalpojumu sniegšanu un drošības nodrošināšanu.

Ministru kabineta 2025. gada 22. septembra ārkārtas sēdē (prot. Nr.38, 1. §, 5.punkts) Valsts kanceļejai tika dots uzdevums ar mērķi samazināt publiskā sektora izdevumus, publisko personu kapitāldaļu turētājiem nodrošināt, ka no publiskas personas atkarīgās komerciālās un nekomerciālās kapitālsabiedrības veic administratīvo izdevumu samazinājumu, tai skaitā pārskatot uzņēmumu atlīdzības politikas, solidāri ievērojot valsts un pašvaldību iestādēs strādājošo atlīdzības nosacījumus. Līdz ar to Likumprojektā iekļauts pants, kas nosaka, ka publiskas personas kapitālsabiedrību un to atkarīgo kapitālsabiedrību, publiski privāto kapitālsabiedrību un publiskas personas kontrolētu kapitālsabiedrību, kas ietilpst no publiskas personas atkarīgas komerciālās publiskas personas kapitālsabiedrības un no publiskas personas atkarīgas nekomerciālās publiskas personas kapitālsabiedrības grupā dalībnieku (akcionāru) sapulce vai padome (ja tāda ir izveidota), izņemot gadījumus, kad ir pieņemts publiskas personas augstākās lēmēj institūcijas (Ministru kabineta par valsts kapitālsabiedrībām, pašvaldības domes par pašvaldības kapitālsabiedrībām) atsevišķs lēmums, nodrošina, ka 2026. gadā kopējo kapitālsabiedrības personāla izmaksu attiecība pret kopējiem ieņēmumiem nepalielinās salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu, ko panāk, veicot personāla produktivitātes paaugstināšanas un digitalizācijas procesus, kā arī pārskatot kapitālsabiedrību atlīdzības politikas, neietekmējot pakalpojumu kvalitāti.

Piedāvātajā priekšlikumā tiek uzdots kapitālsabiedrībām, kas tiek būtiski finansētas no valsts budžeta, noturēt personāla izmaksu pieaugumu proporcionāli apgrozījuma pieaugumam, respektīvi, atļaujot personāla izmaksu pieaugumu tikai uz ieņēmumu palielināšanās rēķina, izņemot, ja ir kādi izņēmuma apstākļi, kuru gadījumā augstākā lēmēj institūcija var pieņemt lēmumu par izņēmumu no regulējuma piemērošanas.

Piedāvātā likuma norma attiektos uz no publiskas personas atkarīgām komerciālām publiskas personas kapitālsabiedrībām un no publiskas personas atkarīgām nekomerciālām publiskas personas kapitālsabiedrībām, bet neattieksies uz komerciālām publiskas personas kapitālsabiedrībām.

Kapitālsabiedrību veidi, ko aptvers piedāvātā likuma norma ietver:

- publiskas personas kapitālsabiedrības un to atkarīgās kapitālsabiedrības,
- publiski privātās kapitālsabiedrības,
- publiskas personas kontrolētas kapitālsabiedrības.

Minēto kapitālsabiedrību dalībnieku (akcionāru) sapulce vai padome (ja tāda ir izveidota) nodrošina piedāvātās likuma normas ievērošanu, t.i., ka 2026. gadā kopējo kapitālsabiedrības personāla izmaksu attiecība pret kopējiem ieņēmumiem nepalielinās salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu.

Piemēram, ja kopējo personāla izmaksu attiecība pret kopējiem ieņēmumiem 2025. gadā bija 40 procenti, tad arī nākamajā, 2026. gadā, šai attiecībai ir jāsaglabājas tajā pašā līmenī, respektīvi – kopējās personāla izmaksas, dalot ar kopējiem ieņēmumiem, tiek iegūta tā pati attiecība.

Kopējās personāla izmaksas ietver arī vadības atalgojumu un šo izmaksu apmēru iegūst no kapitālsabiedrības gada pārskata.

Kopējie ieņēmumi ietver visus ar kapitālsabiedrības pamatdarbību saistītos ieņēmumus, ieskaitot valsts budžeta dotāciju.

Izņēmums var tikt piemērots, ja tiek pieņemts publiskas personas augstākās lēmēj institūcijas (Ministru kabineta par valsts kapitālsabiedrībām, pašvaldības domes par pašvaldības kapitālsabiedrībām) atsevišķs lēmums.

Piedāvātās likuma normas ieviešana plānota, veicot kapitālsabiedrībās personāla produktivitātes paaugstināšanas un digitalizācijas procesus, kā arī pārskatot kapitālsabiedrību atlīdzības politikas, neietekmējot pakalpojumu kvalitāti.

Vai ir izvērtēti alternatīvie risinājumi?

Nē

Vai ir izvērtēts prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem?

Nē

1.4. Izvērtējumi/pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību

1.5. Pēc pārbaudes (ex-post) izvērtējums

Vai tiks veikts?

Nē

1.6. Cita informācija

Likumprojekta izstrādē iesaistītas visas ministrijas un citas centrālās valsts iestādes, sagatavojot savus budžeta pieprasījumus un paskaidrojumus.

Atbilstoši LBFV 16.¹ panta trešajai daļai Saeimai, Valsts prezidenta kancelejai, Augstākajai tiesai, Satversmes tiesai, Tieslietu ministrijai [par rajonu (pilsētu) tiesām, apgabaltiesām un Datu valsts inspekciju], Valsts kontrolei, Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei, Centrālajai vēlēšanu komisijai, Tiesībsarga birojam, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai, Konkurences padomei un Ģenerālprokuratūrai ir tiesības iesniegt priekšlikumus par prioritārajiem pasākumiem neatkarīgi no šā panta pirmajā daļā minētajiem nosacījumiem, savukārt atbilstoši LBFV 19. panta piektajai daļai minēto iestāžu budžeta pieprasījumi līdz budžeta likumprojekta iesniegšanai Ministru kabinetam bez pieprasījuma iesniedzēja piekrišanas nav grozāmi. Ja Ministru

kabinets groza budžeta pieprasījumu bez iesniedzēja piekrišanas, lēmuma pamatojumā norādāms, kā finansējuma samazinājums ietekmēs normatīvajos aktos noteiktās attiecīgo iestāžu darbības nodrošināšanu. Vienlaikus atbilstoši LBFV 19. panta trešajai daļai finanšu ministrs jebkurā valsts budžeta likumprojekta izskatīšanas stadijā līdz tā iesniegšanai Ministru kabinetam var pieprasīt nepieciešamo papildu informāciju, izteikt savu viedokli, pievienot nepieciešamos atzinumus, kā arī atsevišķu revīziju rezultātus, lai izvērtētu atbilstību paredzētajiem mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Pamatojoties uz šāda izvērtējuma rezultātiem un sniegto informāciju, finanšu ministrs pieņem lēmumu par budžeta pieprasījumu iekļaušanu valsts budžeta likumprojektā.

Ministru kabineta 2025. gada 19. augusta sēdē, izskatot informatīvo ziņojumu “Par neatkarīgo institūciju prioritārajiem pasākumiem 2026., 2027., 2028. un 2029. gadam” (prot. Nr.32 50. §), tika pieņemti zināšanai neatkarīgo iestāžu papildu finansējuma pieprasījumi prioritārajiem pasākumiem, kā arī uzklauts Datu valsts inspekcijas un Konkurences padomes pārstāvju izteiktais viedoklis.

Valsts prezidenta kancelejas, Augstākās tiesas, Satversmes tiesas, Tieslietu padomes, Valsts kontroles, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņu līdzekļu padomes, Tiesībsarga biroja, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas, rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu, Ģenerālprokuratūras, Centrālās vēlēšanu komisijas, Konkurences padomes un Datu valsts inspekcijas pārstāvjiem bija dota iespēja Ministru kabineta sēdē paust savu viedokli par Likumprojekta sagatavošanu. Saskaņā ar LBFV 18.¹ panta astotās daļas 10. punktu un pamatojoties uz likuma “Par tiesu varu” 50.² panta trešo un ceturto daļu par Tieslietu ministrijas (rajonu (pilsētu) tiesu un apgabaltiesu) un Augstākās tiesas budžeta pieprasījumu sniedz viedokli Tieslietu padome. Līdz Likumprojekta izskatīšanai Ministru kabinetā nav saņemts Tieslietu padomes lēmums.

Atbilstoši Ministru kabineta 2025. gada 22. septembra sēdes protokola Nr.38 1.§ “Informatīvais ziņojums “Par valsts budžeta likumprojektā iekļaujamiem prioritārajiem pasākumiem 2026., 2027. un 2028. gadam”” 27.punktam Finanšu ministrija aprēķināja un nosūtīja maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu apjomu 2026., 2027. un 2028. gadam ministrijām (t.sk. neatkarīgajām iestādēm). Ministrijas noteiktajā termiņā iesniedza Finanšu ministrijā budžeta pieprasījumus atbilstoši Finanšu ministrijas aprēķinātajam maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu apjomam 2026., 2027. un 2028. gadam, kas ir iekļauti Likumprojektā. Attiecīgi visos valsts budžeta likumprojekta izstrādes posmos neatkarīgajām iestādēm bija dota iespēja izmantot savas likumā noteiktas tiesības.

Jāuzsver, ka Centrālā vēlēšanu komisija 2025. gada 23. septembra vēstulē Nr.02-01.7/528-N informēja, ka nepiekrīt Ministru kabineta 22. septembra sēdē atbalstītajam izdevumu samazinājumam atlīdzībai, līdz ar to Centrālās vēlēšanas

komisijas izdevumi nav samazināti 2027. gadā un turpmāk ik gadu 12 025 *euro* apmērā.

Ņemot vērā augstāk minēto, Ministru kabinets 2025. gada 22. septembra sēdē (prot. Nr.38 1.§) atbalstīja papildu finansējuma piešķiršanu prioritāro pasākumu īstenošanai 2026. - 2028. gadam. Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Vidēja termiņa makroekonomiskās attīstības scenārijs 2025.-2029. gadam izstrādāts 2025. gada jūnijā, balstoties uz 2025. gada pirmā ceturkšņa iekšzemes kopprodukta (turpmāk – IKP) datiem, kā arī līdz šā gada jūnijam pieejamo īstermiņa makroekonomisko informāciju. Izstrādājot vidēja termiņa makroekonomiskās attīstības scenāriju, Finanšu ministrija ir konsultējusies ar Latvijas Bankas, Ekonomikas ministrijas un komercbanku ekspertiem. Makroekonomisko rādītāju prognozes ir saskaņotas ar Latvijas Banku un Ekonomikas ministriju, kā arī tās 2025. gada 9. jūnijā ir apstiprinājusi Fiskālās disciplīnas padome.

Līdz 2023. gadam Latvijas ekonomika gan Covid-19 pandēmijas, gan Krievijas uzsāktā kara radītās problēmas bija pārvarējusi labāk nekā prognozēts, taču pēc tam ārējās vides negatīvā ietekme kļuva jūtamāka un Latvijas IKP, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, samazinājās. Ārējo tirgu izaugsmi bremzēja gan Krievijas uzsāktais karš Ukrainā un tam sekojušais cenu kāpums, gan joprojām augstās procentu likmes. Saspringtā ģeopolitiskā situācija, augstā nenoteiktība un nedrošība par nākotni negatīvi ietekmēja arī iekšzemes pieprasījumu. 2025. gada pirmajā pusē ekonomikas izaugsme ir atjaunojusies un atšķirībā no 2024. gada, kad būtiskāko devumu ekonomikā nodrošināja ar sabiedrisko patēriņu saistītās nozares, to nodrošināja lielākā daļa biznesa nozaru, īpaši tirdzniecības, būvniecības, informācijas un komunikācijas pakalpojumu, kā arī apstrādes rūpniecības kāpums.

Makroekonomiskās attīstības scenārijs 2025.-2029. gadam paredz Latvijas ekonomikas stabilizēšanos ar mērenu izaugsmi 2025. gadā, kad prognozēts 1,1% IKP pieaugums, 2026. gadā izaugsme paātrināsies līdz 2,1%, un nākamajos gados tā turpināsies 2,2% apmērā. Ekonomiskās izaugsmes atjaunošanos nodrošinās gan sabiedriskā, gan privātā patēriņa pieaugums, kā arī intensīvāka ES fondu investīciju apguve un straujāks eksporta kāpums.

Privātais patēriņš 2025. gadā palielināsies par 0,2%, ko nodrošinās iedzīvotāju ienākumu pieaugums un pirkjspējas atjaunošanās. Nākamajos gados, patērētāju konfidencei uzlabojoties un vienlaikus saglabājoties darba samaksas pieaugumam, privātā patēriņa pieaugums kļūs straujāks, 2026. gadā sasniedzot 1,9% un nākamajos divos gados palielinoties līdz 2,3-2,5%. Privātā patēriņa pieaugumu veicinās arī procentu likmju mazināšanās, mazinot noguldījumu pievilcību. Privātā patēriņa devums IKP izaugsmē 2025. gadā būs 0,1%, īpatsvaram pakāpeniski palielinoties un vidējā termiņā veidojot aptuveni 1,4%.

Sabiedriskais patēriņš, ko līdz šim veicinājis algu kāpums sabiedriskā sektora darbiniekiem, pirmām kārtām iekšlietu un izglītības nozarēs, kā arī aizsardzības izdevumu pieaugums, 2025. gadā pieaugs lēnākā tempā nekā iepriekš (+4,4%), vēlākos gados pieaugums vēl pazemināsies un vidējā termiņā stabilizēsies ap 2% gadā.

Investīciju pieaugums 2025. gadā prognozēts 3,7% apmērā salīdzināmajās cenās, ko veicinās būvniecības aktivitātes atjaunošanās, uzlabojoties kreditēšanas nosacījumiem, kā arī pateicoties straujākai ES fondu investīciju projektu realizācijai. 2026. gadā kopējā pamatkapitāla veidošana varētu palielināties līdz 4,5%, pēc tam laika posmā līdz 2029. gadam stabilizējoties 2% līmenī.

Preču un pakalpojumu **eksports** pēc iepriekšējos divos gados piedzīvotā krituma šogad atjaunos mērenu, 1,9% izaugsmi, uzlabojoties pieprasījumam ārējos tirgos, pēc tam vidējā termiņā izaugsmei pietuvoties 3%.

Inflācija 2025. gadā ir prognozēta augstāka nekā pagājušajā gadā, ņemot vērā straujāk pieaugušās pārtikas cenas Latvijā un atsevišķu energoresursu cenas pasaules tirgū, kas ar laika nobīdi atstās ietekmi arī siltuma un gāzes apgādes tarifiem. Pēc Finanšu ministrijas prognozēm, gada vidējā inflācija šogad būs 3,5%, salīdzinot ar 1,3% 2024. gadā. 2026. gadā inflācija varētu noslīdēt līdz 2,3% līmenim, bet pēc tam laikā līdz 2028. gadam prognozējama inflācijas stabilizēšanās ap 2,2%, kas atbilst konverģējošas valsts cenu pieauguma līmenim.

Mēneša vidējā darba samaksa pēc iepriekšējo divu gadu straujā kāpuma šogad palielināsies nedaudz lēnāk, ko noteiks gan kopējā ekonomiskā situācija – salīdzinoši zemā izaugsme un ierobežotais inflācijas līmenis, gan paredzētā algu fonda ierobežošana sabiedriskajā sektorā. Finanšu ministrija prognozē, ka mēneša vidējā bruto darba samaksa šogad palielināsies par 7,5%, sasniedzot 1 811 euro, laika posmā līdz 2028. gadam pieauguma tempam pakāpeniski samazinoties līdz 5-6% gadā.

Ekonomiskās izaugsmes palēnināšanās līdz šim nav būtiski ietekmējusi darba tirgus rādītājus un bezdarbu, ko nosaka galvenokārt demogrāfiskā situācija un darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanās. **Bezdarba līmenim** pēc īslaicīga nenožīmīga pieauguma 2024. gadā, šogad prognozējama stabilizēšanās 6,9% apmērā no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem. Nākamajos gados straujākas ekonomikas izaugsmes un demogrāfiskās situācijas ietekmē bezdarbs varētu pakāpeniski pietuvoties 5% līmenim. Tautsaimniecībā nodarbināto iedzīvotāju skaits saglabāsies salīdzinoši stabils, vidējā termiņā 876-860 tūkst. līmenī, ar nelielu lejupvērstu tendenci.

Izstrādājot makroekonomisko rādītāju prognozes, Finanšu ministrija pieņēma, ka ģeopolitiskā situācija būtiski nepasliktināsies. Tika izvērtēti gan ārējie, gan iekšējie riski. Prognozes joprojām ir izstrādātas ļoti augstas nenoteiktības apstākļos, un būtiskākie negatīvie riski ir saistīti ar ģeopolitisko situāciju, kur pieaugoša spriedze var ievērojami vājināt investoru un patērētāju pārlicību, atkārtoti izraisīt strauju energoresursu cenu kāpumu vai piegādes ķēžu traucējumus. Citu risku vidū ir Latvijas ārējo tirdzniecības partnervalstu izaugsmes vājināšanās, inflācijas un procentu likmju ilgstoša saglabāšanās augstākā līmenī nekā prognozēts, kavēšanās ar ES fondu investīciju projektu realizāciju, kā arī ASV ievedmuītas tarifu ekonomiskā ietekme.

Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes budžeta pieprasījumus Likumprojektam sagatavoja piešķirto līdzekļu ietvaros.

Likumprojekts nodrošina valsts budžeta plānošanu atbilstoši pieejamiem resursiem vidējā termiņā un nodrošina šo resursu izlietošanu atbilstoši Ministru kabineta noteiktajām prioritātēm.

Saskaņā ar FDL 5. panta piekto daļu, Likumprojektam tiek pievienota Fiskālo risku deklarācija (25-TA-1898, apstiprināta Ministru kabineta 2025. gada 19. augusta sēdē, prot. Nr.32 49.§) un Fiskālās disciplīnas padomes sagatavotais fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojums.

Likumprojektam ir pievienots Ministru kabineta sēdes protokollēmums, kas paredz noteikt, ka finanšu ministrs Likumprojektu, tā paskaidrojumus, Fiskālo risku deklarāciju un Fiskālās disciplīnas padomes sagatavoto fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojumu iesniedz Saeimai 2025. gada 15. oktobrī un, ka atbildīgais par likumprojekta turpmāko virzību Saeimā ir finanšu ministrs.

2. Tiesību akta projekta ietekmējamās sabiedrības grupas, ietekme uz tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

Vai projekts skar šo jomu?

Jā

2.1. Sabiedrības grupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē, vai varētu ietekmēt

Fiziskās personas

Jā

Ietekmes apraksts

Tieši vai pastarpināti Likumprojekts ietekmē visas sabiedrības mērķgrupas, t.sk. sabiedrības grupas, kas tieši vai pastarpināti saņem finansējumu no valsts budžeta, veic obligātos maksājumus budžetā saskaņā ar likumdošanā noteikto.

Juridiskās personas

Jā

Ietekmes apraksts

Tieši vai pastarpināti Likumprojekts ietekmē visas sabiedrības mērķgrupas, t.sk. sabiedrības grupas, kas tieši vai pastarpināti saņem finansējumu no valsts budžeta, veic obligātos maksājumus budžetā saskaņā ar likumdošanā noteikto.

2.2. Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību

Vai projekts skar šo jomu?

Jā

2.2.1. uz makroekonomisko vidi:

Jā

Ietekmes apraksts

Tieši vai pastarpināti var ietekmēt lielāko daļu sabiedrības.

Likumprojekts nodrošina valsts fiskālās politikas īstenošanu un valsts budžeta izdevumus.

2026. gadā valsts konsolidētā budžeta (valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta summa, izslēdzot no ieņēmumu un izdevumu daļas savstarpējos pārskaitījumus starp šiem budžetiem) **ieņēmumi** prognozēti **16 063,7 milj. euro**, bet **izdevumi – 17 945,2 milj. euro**.

Salīdzinājumā ar 2025. gada plānu Likumprojektā 2026. gadam paredzēts ieņēmumu palielinājums 944,6 milj. euro apmērā un izdevumu palielinājums 804,3 milj. euro apmērā.

Valsts pamatbudžeta ieņēmumi 2026. gadā prognozēti 10 914,6 milj. euro un izdevumi plānoti 13 244,3 milj. euro apmērā (bruto). Valsts pamatbudžeta izdevumu palielinājums, salīdzinot ar 2025. gada plānu ir 516,3 milj. euro jeb 4,1%. Izdevumu palielinājums 535,7 milj. euro apmērā paredzēts izdevumiem valsts pamatfunkciju finansēšanai. Savukārt ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai paredzēts finansējuma samazinājums 19,4 milj. euro apmērā.

Valsts speciālā sociālās apdrošināšanas budžeta ieņēmumi un izdevumi prognozēti attiecīgi 5 521,3 milj. euro un 5 073,1 milj. euro apmērā (bruto). Valsts speciālā budžeta izdevumu palielinājums pret 2025. gada plānu ir 330,6 milj. euro jeb 7,0%.

Turpmāko gadu nodokļu politikas izmaiņas nosaka Ministru kabineta 2025. gada 22. septembra ārkārtas sēdē izskatītais informatīvais ziņojums “Par valsts budžeta likumprojektā iekļaujamiem prioritārajiem pasākumiem 2026., 2027. un 2028. gadam” (prot. Nr. 38 1.§).

Lai nodrošinātu papildu finansējumu prioritārajiem pasākumiem, tika rastas iespējas palielināt valsts budžeta ieņēmumus, taču svarīgi uzsvērt, ka papildu ieņēmumi plānoti, nepalielinot nodokļu slogu.

Būtiskākās izmaiņas:

– pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) samazinātās likmes 5% apmērā piemērošana tādām grāmatu un preses un citu masu informācijas līdzekļu izdevumu vai publikāciju piegādēm iespieddarba vai elektroniska izdevuma formā, kas izdotas vai publicētas valsts valodā, kā arī latgaliešu rakstu valodā un lībiešu valodā vai kādā no dalībvalstu, Eiropas Ekonomiskās zonas dalībvalstu, Šveices Konfederācijas, ES kandidātvalstu valsts valodās, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas oficiālajās valodās;

– PVN samazinātās likmes 12% apmērā piemērošana maizes, svaiga, sterilizēta vai pasterizēta piena, svaigas atdzesētas mājputnu gaļas un mājputnu svaigu olu (čaumalās) piegādēm pilotprojekta ietvaros no 2026. gada 1. jūlija līdz 2027. gada 30. jūnijam;

– akcīzes nodokļa likmes straujāka paaugstināšana alkoholisko dzērienu grupai “pārējie alkoholiskie dzērieni” (par 100 litriem absolūtā alkohola) papildus jau šobrīd likumā noteiktajam akcīzes nodokļa likmes paaugstinājumam 2026. gada 1. martā par 15 *euro*, kā arī 2028. gada 1. martā turpināt akcīzes nodokļa paaugstināšanu visām alkoholisko dzērienu grupām, t.sk. alum, vidēji par 10%;

– akcīzes nodokļa likmju straujāka paaugstināšana tabakas izstrādājumiem un pēc izmantošanas mērķa līdzīgiem produktiem papildus jau šobrīd noteiktajam paaugstinājumam 2026. gadā un 2027. gadā par 5 procentpunktiem (izņemot 2026.gadā par cigāriem, cigarillām un e-šķidrumiem), kā arī 2028. gadā turpināt akcīzes nodokļa paaugstināšanu vidēji par 15%;

– akcīzes nodokļa likmju paaugstināšana bezalkoholiskajiem dzērieniem ar cukura saturu līdz 8 gramiem (neieskaitot) uz 100 mililitriem un ar cukura saturu no 8 gramiem (ieskaitot) un enerģijas dzērieniem 2028. gadā, kā arī ar 2028. gadu atsevišķi noteikt (izdalīt) akcīzes nodokļa likmi enerģijas dzērieniem;

– precizēts akcīzes nodokļa atbrīvojums bezalkoholiskajiem dzērieniem, kuri ir nefasēti un izgatavoti sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumā patērēšanai uz vietas, paredzot, ka minētais izņēmums attiecas uz negāzētajiem bezalkoholiskajiem dzērieniem, kuri ir nefasēti un izgatavoti sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumā un tirdzniecības vietā ar 2028. gadu;

– samazinātās akcīzes nodokļa likmes atcelšana naftas produktiem, kurus izmanto brīvēstās un specialajās ekonomiskajās zonās, no 2028. gada, paredzot, ka naftas produktiem, kurus izmanto brīvēstās un speciālajās ekonomiskajās zonās, tiek piemērota akcīzes nodokļa standartlikme;

– sākot ar 2026. gada 1. janvāri, paralēli esošajai ienākuma nodokļu sistēmai, uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājiem, kuru dalībnieki ir tikai fiziskās personas, sadalot peļņu dividendēs, būs iespēja izvēlēties piemērot alternatīvu uzņēmumu ienākuma nodokļa 15% likmi, vienlaikus dalībniekiem šādu dividenžu ienākumam piemērojot iedzīvotāju ienākuma nodokli 6% apmērā;

– sākot ar 2028. gada 1. janvāri, tiks paplašināti Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā noteiktie izņēmumi palielinātu procentu maksājumu iekļaušanai ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē attiecībā uz finansējumu, kas piesaistīts no vairākiem alternatīviem (nebanku) finansēšanas avotiem;

– azartspēļu nodokļa likmes paaugstināšana (ruletei un kāršu un kauliņu spēlei (par katru galdu) līdz 40 440 *euro* apmēram par kalendāro gadu, azartspēļu automātiem (par katra azartspēļu automāta katru spēles vietu) līdz 7 440 *euro* apmēram par kalendāro gadu, veiksmes spēlei pa tālruni un totalizatoram un derībām līdz 18% apmēram, bingo līdz 12% apmēram un azartspēlēm, kuras organizē, izmantojot telekomunikācijas, līdz 15% apmēram), sākot ar 2026. gada 1. janvāri;

– dabas resursu nodokļa likmes palielināšana smiltij un grantij;

– jaunu dabas resursu nodokļa objektu ieviešana – kūdra un apaļkoku eksports;

– valstij dividendēs izmaksājamās daļas palielināšana līdz 90%, nosakot atsevišķus priekšlikumus dividenžu apmēra noteikšanai attiecībā uz atsevišķām lielajām valsts kapitālsabiedrībām.

Visi maksājumi, kas saskaņā ar likumu vai citu normatīvo aktu vai līgumu ieskaitāmi valsts budžeta ieņēmumos, ir valsts budžeta līdzekļi, kurus saskaņā ar valsts budžeta likumā noteiktu apropriāciju var appropriēt valsts mērķim.

Valsts budžeta līdzekļus var piešķirt vai saņemt vienīgi ar valsts budžeta likumā paredzētu apropriāciju. Valsts budžeta izdevumi sastāv no apropriācijām, kas noteiktas konkrētām valsts vajadzībām saskaņā ar valsts budžeta likumu.

2.2.2. uz nozaru konkurētspēju:

Nē

2.2.3. uz uzņēmējdarbības vidi:

Nē

2.2.4. uz mazajiem un vidējiem uzņēmējiem:

Nē

2.2.5. uz konkurenci:

Nē

2.2.6. uz nodarbinātību:

Nē

2.3. Administratīvo izmaksu novērtējums juridiskām personām

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

2.4. Administratīvā sloga novērtējums fiziskām personām

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

2.5. Atbilstības izmaksu novērtējums

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

3. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

Vai projekts skar šo jomu?

Jā

Rādītājs	2025	Turpmākie trīs gadi (euro)		
		2026	2027	2028

	saskaņā ar valsts budžetu kārtējam gadam	izmaiņas kārtējā gadā, salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam gadam	saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Budžeta ieņēmumi	15 119 104 933	944 584 809	16 063 689 742	-54 437 639	15 910 681 929	137 486 939	187 993 615
1.1. valsts pamatbudž ets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpoju miem un citi pašu ieņēmumi	10 239 770 519	674 772 001	10 914 542 520	-2 381 758	10 490 310 473	184 693 381	-12 486 978
1.2. valsts speciālais budžets	4 879 334 414	269 812 808	5 149 147 222	-52 055 881	5 420 371 456	-47 206 442	200 480 593
1.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0
2. Budžeta izdevumi	17 140 852 997	804 334 426	17 945 187 423	650 530 250	17 865 407 059	834 476 608	800 465 777
2.1. valsts pamatbudž ets	12 398 341 609	473 800 719	12 872 142 328	731 485 711	12 409 597 491	877 722 970	479 156 427
2.2. valsts speciālais budžets	4 742 511 388	330 533 707	5 073 045 095	-80 955 461	5 455 809 568	-43 246 362	321 309 350
2.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0
3. Finansālā ietekme	-2 021 748 064	140 250 383	-1 881 497 681	-704 967 889	-1 954 725 130	-696 989 669	-612 472 162
3.1. valsts pamatbudž ets	-2 158 571 090	200 971 282	-1 957 599 808	-733 867 469	-1 919 287 018	-693 029 589	-491 643 405

3.2. speciālais budžets	136 823 026	-60 720 899	76 102 127	28 899 580	-35 438 112	-3 960 080	-120 828 757
3.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0
4. Finanšu līdzekļi papildu izdevumu finansēšan ai (kompensē jošu izdevumu palielināju mu norāda ar "-" zīmi)	0	0	0	0	0	0	0
5. Precizēta finansiālā ietekme		140 250 383		-704 967 889		-696 989 669	-612 472 162
5.1. valsts pamatbudž ets		200 971 282		-733 867 469		-693 029 589	-491 643 405
5.2. speciālais budžets		-60 720 899		28 899 580		-3 960 080	-120 828 757
5.3. pašvaldību budžets		0		0		0	0
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepiecieša ms, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu	-						

var pievienot anotācijas (ex-ante) pielikumā)	
6.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins	-
6.2. detalizēts izdevumu aprēķins	-
7. Amata vietu skaita izmaiņas (palielināj uma gadījumā: izvērst pamatoju ms, izvērtējum s par esošo resursu pārskatīša nas iespējām, t.sk. vakanto štata vietu, ilgstošo vakanču izmantoša nu u.c.)	Ņemot vērā, ka kopumā samazinās iedzīvotāju skaits valstī, tad attiecīgi ir jānodrošina, ka nevar palielināties publiskajā sektorā nodarbināto skaits. Kā pirmais nosacījums minēta principa nodrošināšanai ir nosacījums par jaunu amata vietu neveidošanu, kas attiecīgi attiecināms uz valsts un pašvaldību iestādēm. Vienlaikus ir jāņem vērā jau līdz šim pieņemtie lēmumi par amata vietu izveidi, kā piemēram: – Ministru kabineta 2025. gada 25. februāra prot. Nr.8 (24-TA-2633) 49.§ 12. punkts papildu amata vietas vairākām iesaistītām institūcijām; – Ministru kabineta 2025. gada 22. jūlija sēdes prot. Nr.29 (25-TA-1598) 68.§ 2 papildu amata vietas Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei.

Cita informācija

2. ailē parādīti likumā “Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam” 2025. gadam apstiprinātie dati, 3. ailē parādītas izmaiņas – 2026. gada budžeta projekts pret 2025. gada plānu, 4. ailē – 2026. gada budžeta projekts, 5. ailē parādītas izmaiņas – 2026. gada budžeta projekts pret vidēja termiņa budžeta ietvaru 2026. gadam (atbilstoši likumam “Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam”), 6. ailē – 2027. gada budžeta projekts, 7. ailē parādītas izmaiņas – 2027. gada budžeta projekts pret vidēja termiņa budžeta ietvaru 2027. gadam (atbilstoši likumam “Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta

ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam”) un 8. ailē – 2028. gada budžeta projekts pret vidēja termiņa budžeta ietvaru 2027. gadam (atbilstoši likumam “Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam”). Valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta ieņēmumi un izdevumi norādīti neto summās, izslēdzot savstarpējos transfertus.

4. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu Vai projekts skar šo jomu?

Jā

4.1. Saistītie tiesību aktu projekti

4.1.1. Likumprojekts "Valsts aizsardzības un drošības fonda likums" (25-TA-1608)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Aizsardzības ministrija

4.1.2. Likumprojekts "Grozījums Likumā par budžetu un finanšu vadību" (25-TA-2088)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.3. Likumprojekts "Grozījumi Fiskālās disciplīnas likumā" (25-TA-2059)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.4. Likumprojekts "Grozījumi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā" (25-TA-2187)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.5. Likumprojekts "Grozījumi Civilprocesa likumā" (25-TA-2188)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.6. Likumprojekts "Grozījums likumā "Par policiju"" (25-TA-2196)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.7. Likumprojekts "Grozījumi Valsts ieņēmumu dienesta likumā" (25-TA-2203)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.8. Likumprojekts "Grozījumi Administratīvo sodu likumā par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā" (25-TA-2063)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.9. Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"" (25-TA-2076)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.10. Likumprojekts "Grozījumi Azartspēļu un izložu likumā" (25-TA-2048)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.11. Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli"" (25-TA-2065), kuram pievienots (25-TA-2279)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.12. Likumprojekts "Grozījums Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā" (25-TA-2069)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.13. Likumprojekts "Grozījumi Preču un pakalpojumu loteriju likumā" (25-TA-2056)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.14. Likumprojekts "Grozījumi Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā" (25-TA-2075)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.15. Likumprojekts "Grozījumi Elektronisko sakaru likumā" (25-TA-2053)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.16. Likumprojekts "Grozījums Kredītiestāžu likumā" (25-TA-2068)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.17. Likumprojekts "Grozījums Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā" (25-TA-2074)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.18. Likumprojekts "Grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumā" (25-TA-2071), kuram pievienots (25-TA-2238)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbilstoši Ministru kabineta 2025. gada 7. oktobra sēdes prot. Nr.41 68.§ 4. punktam noteikts, ka atbildīgie par likumprojekta turpmāko virzību Saeimā attiecīgi ir finanšu ministrs un tieslietu ministre.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.19. Likumprojekts "Grozījumi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā" (25-TA-700)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.20. Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" (25-TA-2032)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.21. Likumprojekts "Grozījums Latvijas Republikas valsts robežas likumā" (25-TA-121)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Iekšlietu ministrija

4.1.22. Likumprojekts "Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā" (25-TA-2031)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Labklājības ministrija

4.1.23. Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"" (25-TA-2247)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Labklājības ministrija

4.1.24. Likumprojekts "Grozījumi Autoceļu lietošanas nodevas likumā" (25-TA-1691)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Satiksmes ministrija

4.1.25. Likumprojekts "Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" (25-TA-2266)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Labklājības ministrija

4.1.26. Likumprojekts "Grozījumi Noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācijas izpildes likumā" (25-TA-2093)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Tieslietu ministrija

4.1.27. Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru"" (25-TA-2239)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Tieslietu ministrija

4.1.28. Likumprojekts "Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā" (25-TA-1952)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Zemkopības ministrija

4.1.29. Likumprojekts "Grozījumi Pārtikas aprites uzraudzības likumā" (25-TA-2012)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Zemkopības ministrija

4.1.30. Likumprojekts "Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā" (25-TA-2272), kuram pievienots (25-TA-2280)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbilstoši Ministru kabineta 2025. gada 7. oktobra sēdes prot. Nr.41 75.§ 4. punktam noteikts, ka atbildīgie par likumprojekta turpmāko virzību Saeimā ir attiecīgi zemkopības ministrs un kultūras ministre.

Atbildīgā institūcija

Zemkopības ministrija

4.1.31. Likumprojekts "Grozījumi Meža likumā" (25-TA-2254)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Zemkopības ministrija

4.1.32. Likumprojekts "Grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu izdienas pensiju likumā" (25-TA-2309)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Valsts kanceleja

4.1.33. Likumprojekts "Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā" (25-TA-2295)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Aizsardzības ministrija

4.1.34. Likumprojekts "Grozījumi Militārā dienesta likumā" (25-TA-2316)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Aizsardzības ministrija

4.1.35. Likumprojekts "Grozījumi Diplomātu izdienas pensiju likumā" (25-TA-2265)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Ārlietu ministrija

4.1.36. Likumprojekts "Grozījumi Nodokļu un muitas policijas likumā" (25-TA-2362)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.37. Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm"" (25-TA-2237)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Iekšlietu ministrija

4.1.38. Likumprojekts "Grozījumi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā" (25-TA-2231)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Iekšlietu ministrija

4.1.39. Likumprojekts "Grozījumi Valsts drošības iestāžu amatpersonu izdienas pensiju likumā" (25-TA-2271)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Iekšlietu ministrija

4.1.40. Likumprojekts "Grozījumi Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā" (25-TA-2306)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Iekšlietu ministrija

4.1.41. Likumprojekts "Grozījumi Valsts un pašvaldību profesionālo orķestru, koru, koncertorganizāciju, teātru un cirka mākslinieku izdienas pensiju un baleta mākslinieku pabalsta par radošo darbu likumā" (25-TA-2299)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Kultūras ministrija

4.1.42. Likumprojekts "Grozījumi Dabas resursu nodokļu likumā" (25-TA-2383)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Klimata un enerģētikas ministrija

4.1.43. Likumprojekts "Grozījumi Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistīto darbinieku izdienas pensiju likumā" (25-TA-2241)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Veselības ministrija

4.1.44. Likumprojekts "Grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā" (25-TA-1902)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Zemkopības ministrija

4.1.45. Likumprojekts "Grozījumi Augstskolu likumā" (25-TA-2370)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Izglītības un zinātnes ministrija

4.1.46. Likumprojekts "Grozījums Profesionālās izglītības likumā" (25-TA-2396)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Izglītības un zinātnes ministrija

4.1.47. Likumprojekts "Grozījumi Izglītības likumā" (25-TA-2433)

Pamatojums un apraksts

Detalizētu informāciju skat. Likumprojekta paskaidrojumos.

Atbildīgā institūcija

Izglītības un zinātnes ministrija

4.1.48. Ministru kabineta 2021. gada 7. septembra noteikumi Nr.610 "Noteikumi par paziņojumā par fiziskajai personai izmaksātajām summām iekļaujamo informāciju"

Pamatojums un apraksts

Saistībā ar Likumprojekta 28. pantā ietverto regulējumu, Finanšu ministrijai (Valsts ieņēmumu dienestam) līdz 2026. gada 31. martam nepieciešams izstrādāt grozījumus Ministru kabineta 2021. gada 7. septembra noteikumos Nr.610 "Noteikumi par paziņojumā par fiziskajai personai izmaksātajām summām iekļaujamo informāciju".

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.49. Ministru kabineta noteikumu projekts "Noteikumi par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda ieņēmumiem un to sadales kārtību 2026. gadā"

Pamatojums un apraksts

Likumprojekta 33. panta 2. punkts un Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas likuma 9. panta otrā daļa.

Paredzēts, ka Ministru kabineta noteikumu projekts tiks izstrādāts pēc Likumprojekta pieņemšanas Saeimā un stāsies spēkā 2026. gadā.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.1.50. Ministru kabineta noteikumu projekts “Kārtība, kādā 2026. gadā pašvaldībām piešķir valsts budžeta dotāciju par personām, kuras ilgstošas sociālās aprūpes iestādēs ievietotas līdz 1998. gada 1. janvārim”

Pamatojums un apraksts

Likumprojekta 33. panta 4. punkts.

Paredzēts, ka Ministru kabineta noteikumu projekts tiks izstrādāts pēc Likumprojekta pieņemšanas Saeimā un stāsies spēkā 2026. gadā.

Atbildīgā institūcija

Finanšu ministrija

4.2. Cita informācija

-

5. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

Vai projekts skar šo jomu?

Jā

5.1. Saistības pret Eiropas Savienību

Vai ir attiecināms?

Nē

5.2. Citas starptautiskās saistības

Vai ir attiecināms?

Nē

5.3. Cita informācija

Apraksts

Likumprojektā finansējums Latvijas iemaksām ES budžetā 2026. gadam paredzēts 366,95 milj. *euro* apmērā, savukārt 2027. gadam 468,51 milj. *euro* apmērā un 2028. gadam 495,78 milj. *euro* apmērā. Likumprojekta I nodaļā iekļauts pants, kas nosaka, ka 2028. gada izdevumi budžeta apakšprogrammā 41.01.00 "Iemaksas Eiropas Savienības budžetā" ir plānojami apjomā, kas neietver potenciālo izdevumu palielinājumu, kas saistīts ar ES daudzgadu budžeta 2028. – 2034. gadam pieņemšanu.

ES dalībvalstu saistības veikt iemaksas nosaka Līgums par ES darbību, kā arī 2003. gada maijā parakstītais Pievienošanās ES līgums, kas paredz visu pilntiesīgas dalībvalsts saistību, pienākumu un tiesību pārņemšanu līdz ar iestāšanās brīdi ES, kā rezultātā šādas dalībvalsts iemaksas veicamas katru gadu – ik mēnesi.

Iemaksu kārtību nosaka Padomes 2020. gada 14. decembra Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053 par ES pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, Euratom, Padomes 2021. gada 30. aprīļa Regula (ES, Euratom) 2021/768, ar ko nosaka ES pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr.608/2014, Padomes 2014. gada 26. maija Regula (ES, Euratom) Nr.609/2014 par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos, PVN un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības, kas grozīta ar Padomes 2016. gada 17. maija Regulu 2016/804 un Padomes 2022. gada 5. aprīļa Regulu 2022/615, Padomes 2021. gada 30. aprīļa Regula (ES, Euratom) 2021/769, ar ko atceļ Regulu (EEK, Euratom) Nr.1553/89 par galīgajiem vienotajiem pasākumiem, lai iekasētu pašu resursus, ko veido pievienotās vērtības nodokļi. Ar 2021. gadu ES pašu resursu sistēmas regulējošo tiesību aktu kopumu papildina Padomes 2021. gada 30. aprīļa Regula (ES, Euratom) 2021/770 par pašu resursa aprēķināšanu, kas pamatojas uz neregistrēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamu minēto pašu resursu, par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības, un par dažiem aspektiem attiecībā uz pašu resursu, kas pamatojas uz nacionālo kopienākumu.

Institūcijām, kurām ir noslēgti līgumi par dalību starptautiskajās organizācijās, Likumprojektā ir paredzēts nepieciešamais finansējums dalības maksai.

Budžeta likumprojektu paketē iekļauto likumprojektu atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām norādīta tiem pievienotajās anotācijās.

6. Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un sabiedrības līdzdalības process

Sabiedrības līdzdalība uz šo tiesību akta projektu neattiecas

Jā

Skaidrojums

Ar masu mediju starpniecību sabiedrība ir informēta par Likumprojekta izstrādes gaitu, svarīgākajiem prognozējamajiem makroekonomiskajiem un fiskālajiem rādītājiem.

Ministru kabineta sēdēs, kurās tika izskatīti jautājumi saistībā ar Likumprojekta sagatavošanu, tika uzaicināti piedalīties sociālie partneri.

Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes 2025. gada 19. marta sēdē tika izskatīts jautājums par priekšlikumiem izmaiņām valsts budžeta plānošanā, savukārt 2025. gada 19. septembra un 10. oktobra sēdē par valsts budžeta projektu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam projektu.

Sagatavots Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības vienošanās un domstarpību protokola projekts par 2026. gada budžetu un budžeta ietvaru 2026.-2028. gadam (turpmāk – protokola projekts), kurš jāiekļauj vienotā Likumprojekta paketē. Protokola projekts tika izskatīts Ministru kabineta 2025. gada 7. oktobra sēdē. Latvijas Pašvaldību savienības priekšlikumi par aktuālajiem jautājumiem Likumprojekta izstrādes procesā ir izskatīti un panāktas šādas vienošanās, kuras iekļautas protokola projektā:

- par iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) ieņēmumu garantijām 100% apmērā no plānotās prognozes;

- par IIN ieņēmumu virs garantētās IIN prognozes novirzīšanu pašvaldību aizņēmumu saistību dzēšanai;

- par valsts budžeta finansējumu ES Austrumu robežas pašvaldībām ārējās drošības stiprināšanai;

- par iespējām izmatot PPP modeli investīciju projektu realizācijā un Rīgas valstspilsētas pašvaldībai realizēt pilotprojektu obligāciju emisiju;

- par pašvaldību aizņēmumiem un galvojumiem;

- par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķinu kārtību 2026. gadam un dotācijas apmēru par personām, kas ievietotas sociālās aprūpes centros līdz 1998. gada 1. janvārim;

- par Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas likuma izmaiņām, tajā skaitā administratīvā sloga mazināšanai atteikties no savstarpējiem norēķiniem par sniegtajiem izglītības pakalpojumiem, integrējot tos pašvaldību finanšu izlīdzināšanā;

- par pašvaldībām atsevišķiem svarīgiem nozaru ministriju jautājumiem.

6.4. Cita informācija

Cita informācija

-

7. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

Vai projekts skar šo jomu?

Jā

7.1. Projekta izpildē iesaistītās institūcijas

Institūcijas

Visas ministrijas un citas centrālās valsts iestādes.

7.2. Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

7.3. Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

7.4. Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru

Ietekme	Jā/Nē	Skaidrojums
1. Tiks veidota jauna institūcija	Nē	-
2. Tiks likvidēta institūcija	Nē	-
3. Tiks veikta esošās institūcijas reorganizācija	Nē	-
4. Institūcijas funkcijas un uzdevumi tiks mainīti (paplašināti vai sašaurināti)	Nē	-
5. Tiks veikta iekšējo institūcijas procesu efektivizācija	Nē	-
6. Tiks veikta iekšējo institūcijas procesu digitalizācija	Nē	-
7. Tiks veikta iekšējo institūcijas procesu optimizācija	Nē	-
8. Cita informācija	Nē	-

7.5. Cita informācija

Cita informācija

Budžeta finansētu institūciju – budžeta iestāžu, pilnīgi vai daļēji no budžeta finansētu uzņēmumu (uzņēmēj sabiedrību) un organizāciju vadītāji (budžeta izpildītāji) var veikt valsts budžeta izdevumus vai uzņemties saistības tikai likumā “Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam” noteikto apropriāciju ietvaros saskaņā ar finansēšanas plānos noteiktajiem asignējumu apjomiem.

Ministru kabineta 2025. gada 9. septembra sēdē (prot. Nr.35 30.§) tika izskatīts un pieņemts Ekonomikas ministrijas sagatavotais informatīvais ziņojums “Par Nacionālo metroloģijas institūciju un tai noteikto funkciju pārskatīšanu (racionalizāciju) valsts finansējuma optimizācijas nolūkā”, kas paredz SIA “Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs” struktūrvienības “Metroloģijas birojs” likvidāciju. Atbilstoši minētajam protokolam Ekonomikas ministrijai ir uzdevums sagatavot un ekonomikas ministram noteiktā kārtībā iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos saistībā ar SIA “Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs” struktūrvienības “Metroloģijas birojs” likvidāciju. Vienlaikus Likumprojekta sagatavošanas procesā Ekonomikas ministrija ir iesniegusi Finanšu ministrijai priekšlikumu par izdevumu samazinājumu 80 000 *euro* apmērā 2026. gadā un turpmāk ik gadu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 3. oktobra rīkojumu Nr.630 (prot. Nr.40 23.§) “Par Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas pievienošanu Valsts ieņēmumu dienestam” noteikts ar 2026. gada 1. aprīli likvidēt Finanšu ministrijas pārraudzībā esošo Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju (turpmāk – IAUI), pievienojot to Valsts ieņēmumu dienestam, lai pilnveidotu valsts pārvaldes institucionālās sistēmas un nodrošinātu to darbības efektivitāti, optimizāciju un birokrātijas mazināšanu. Nosakot, ka ar 2026. gada 1. aprīli Valsts ieņēmumu dienests ir IAUI funkciju, pārvaldes uzdevumu, tiesību, saistību, prasību, mantas, personāla, finanšu līdzekļu, lietvedības un arhīva pārņēmējs. Ar IAUI likvidāciju saistītos izdevumus segt no IAUI un Valsts ieņēmumu dienestam 2026. gadam piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem.

Likums “Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam” tiks publicēts oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”, kā arī pēc izsludināšanas tas tiks ievietots Finanšu ministrijas mājaslapā.

Likumprojekts ir izstrādāts, ņemot vērā indivīda intereses. Indivīds savas tiesības var aizstāvēt Latvijas Republikas Satversmē un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

8. Horizontālās ietekmes

8.1. Projekta tiesiskā regulējuma ietekme

8.1.1. uz publisku pakalpojumu attīstību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.2. uz valsts un pašvaldību informācijas un komunikācijas tehnoloģiju attīstību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.3. uz informācijas sabiedrības politikas īstenošanu

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.4. uz Nacionālā attīstības plāna rādītājiem

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.5. uz teritoriju attīstību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.6. uz vidi

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.7. uz klimatneitralitāti

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.8. uz iedzīvotāju sociālo situāciju

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.9. uz personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām un tiesībām

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.10. uz dzimumu līdztiesību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.11. uz veselību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.12. uz cilvēktiesībām, demokrātiskām vērtībām un pilsoniskās sabiedrības attīstību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.13. uz datu aizsardzību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.14. uz diasporu

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.15. uz profesiju reglamentāciju

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.16. uz bērna labākajām interesēm

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.2. Cita informācija

Cita informācija

Informācija atbilstoši 8.punkta jautājumiem ir norādīta Likumprojekta paskaidrojumos un/vai Likumprojekta pavadošo likumprojektu paketes anotācijās.